KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 24 grudnia 1835

Tatarzy z Rusią pokusili się o zdobycie miasta, lecz odparci przez mieszczan zostali 1287.

CZWARTEK.

Nro 71.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) przed południem

Nakładem wydawcy Antoniego Tessarczyka.

KRAKOW.

Teatr Narodowy. Na onegdajszem przedstawieniu sztuki *„Czemuż nie byłam sierotą!* na korzyść ubogich danej, pani Szymkajło w roli Celiny ciągle zachwycała swą prawdziwie mistrzowską grą wszystkich widzów którzy ją przywołali i oddali należne oklaski podobnie jak i panu Niedzielskiemu po przedstawieniu melodramy *Gałgan Duch* w zeszłą niedzielę. W przyszłą sobotę dane będzie wielkie drama pod tytułem *Rudolf książe Sabaudyi* czyli okropna droga do huty żelaznej.

Austrya. Wiedeń 5 grud: Seym węgierski o którym tak często powtarzano iż ma bydź rozwiązany ma ukończyć swe czynności w m. styczniu. Jeżeli wszystkie podane przez seym projekta otrzymają najwyższe zatwierdzenie cesarskie. Tymczasowo N. Cesarz wydał kilka rezolucyi do seymu w których skutek potwierdzone zostało wcielenie do król. węgierskiego dystryktów Kraszna, Szolnok, Zarand i Kiewar. Wiadomo że wcielenie tych dystryktów żądane było już od dawnych czasów na seymach węgierskich, lecz zawsze było odmówionem. Niniejsze przyzwolenie cesarskie jest nowym dowodem przychylności monarchy ku Węgrom, ci

ktory w Prezburgu z największém przyjęty był doniesieniem. GV.

Włochy Bolonia 8 grud. W tych dniach sąd tutejszy krymi. skazał 2 złodziei, jednego na całe życie, a drugiego na 16 lat galer za to, że wieczorem napadłszy jednego wojskowego, skradli mu chustkę do nosa.

Niemcy. W Mnichowie odebrano wiadomość z Grecyi, że król Otto mianował Radę stanu z rodowitych Greków — Król bawarski przybył w największém incognito do Ankony i na fregacie angielskiej odpłynął do Grecyi. GPS

Hollandya. Haga 12 grudnia.— Między Anglią i Hollandyą przyszło do wielkich nieporozumień z powodu handlu na wyspie Jawa.— Nieporozumienia te były powodem spadnięcia na giełdzie londyńskiéj papierów hollend. W Batawii wyraźnie stosunki zostały zerwane pomiędzy kupcami angielskiemi a władzami rządowemi, Na wyroby angielskie nałożono w Batawii podatek 50 od 100. Gdy tymczasem wiadomą jest rzeczą w Anglii że na mocy traktatu zawartego z Hollandyą opłata od towarów angielskich w Batawii wynosić ma 6 od sta.

Dziennik *Times* narzeka na to i wyrzuca rządowi hollenderskiemu

nierzetelność. a l. Palmerston niedołężność dla tego że nie domaga się wykonania traktatu. GPS.

Dziennik handlowy Amsterdamski tak się wyraża: „Niedawno doniosły dzienniki paryzkie że kilka domów handlowych w Amsterdamie a między tymi i P. Bischosfsheim mieli zawrzeć umowę co do pożyczki na rzecz D. Karlosa pod gwarancyą Rossyi,— Ponieważ ta wiadomość nie zdawała się nam podobną do prawdy nie umieściliśmy jej w naszym dzienniku, lecz dziś na wyraźne żądanie P. Bischofsheim oświadczamy że pogłoska ta zupełnie jest mylną. GPS.

Francya. Słychać że korsarze amerykańscy uzbrajają się przeciwko Francyi.

Admirał Duperré nadzwyczajnie jest czynny w uzbrojeniu flotty. Okręta nasze mają bydź zaopatrzone w nadzwyczajną liczbę dział, tak że każdy okręt linijowy mieć ich będzie 100—110 każga fregata 50.

W czasie ostatniej wojny między Anglją i Ameryką każdy amerykański okręt mający mieć 70 dział według przepisu, miał ich 100 a fregaty o 44 działach miały zwykle 60. Tym sposobem amerykańskie okręty miały znaczną przewagę nad angielskiemi, Skutek okazał z tąd wynikające korzyści, Z tej nauki korzysta i admirał Duperre ażeby każdy okręt francuzki mógł śmiało stawić czoło amerykańskim okrętom teyże samey wielkości. Ks. Saxen-Koburg uda się wkrótce przez Paryż do Londynu a potem do Lizbony. Ks. Talleyrand jest coraz słabszy. Słabość jego jest nieuleczona, gdyż zaczął już 83 rok życia swego. Pomimo to jednak umysł jego jest zawsze żywy i pełen dowcipu.— Wynalazek p. Charroy jest bardzo ważny dla artylleryi. Wynalazł on sposób rzucania bomb i granatów bez zapałek. Wyrzucone bomby gdy tylko dotkną się ziemi lub jakiegokolwiek innego ciała, natychmiast pękają, z większą pewnością, jak gdyby miały zapałki. Uczyniono doświadczenie tego wynalazku w Pontin, a skutek okazał że bomby nietylko na miękkim gruncie pękały, lecz także i na wodzie za pierwszém dotknięciem jej powierzchni. Według doniesień telegraficznych z Bayonny, krystynowie odnieśli zwycięztwo nad karolistami pod Baston. Szczegóły tej bitwy dotąd nie wiadome. Legia cudzoziemska napadłszy na oddział karolistów z 1000 l. złożony, rozbiła go zupełnie zabrawszy 200 l. do niewoli. Utrzymują że bitwa ta zaszła na tymże dniu kiedy pułkownik karolistowski Lerouge z całym swoim korpusem dostał się do niewoli. Utrzymują za rzecz pewną że udana bezczynność armii krystynów służy za maskę przygotowaniom mającym na celu zadać cios ostateczny karolistom. Jenerał Iriarte i Oraa, którzy otoczyli i zabrali korpus pułk. Lerouge, połączyli swe korpusy i działają od tąd wspólnie. GPS.

Dnia 14 grudnia. Według doniesień z Tarbes pod d, 7 b. m. schwytany został w Aragonii ajent karolistowski, który wysłany był z Katalonii do D. Karlosa z depeszami zawierającemi tę wiadomość iż jeżeli karoliści w Katalonii nie o-

trzymają w pomoc 5000 wojska, będą zmuszeni broń złożyć. Według listów z Madrytu 14 batal. karolistów miało zamiar złożyć broń. Niektórzy utrzymują że p. Mendizabal i minister wojny udali się natychmiast do Burgos. Wiadomość ta gdyby się sprawdziła, pociągnęłaby za sobą niewątpliwie upadek sprawy D. Karlosa. Jen. Pallarea przybył do Alcanis, gdzie połączył się z jen. Nogueras, tak iż odtąd korpus ich składa się z 9000 pie: i 500 jazdy. Jen. Espartera na czele 11 batal. i 4 szwadr. jaz. przybył do Vittorya. Na wiadomość o tem połączeniu, korpus karolistów stojący pod dowództwdm jen. Quilez i Kabrera, rozwiązał się i pierzchnął. Woyska królowej ścigają ich. W Katalonii codzienne klęski spotykają karolistów. Jen. Mina dał zapewnienie iż w przeciągu 2 miesięcy oczyści całą prowincyę z nieprzyjaciela. Dywizya karolistów złożona z 6000 została rozbitą. Rekrutacya w Aragonii już uzupełniona. 5084 l. których ta prowincya dostawiła. ciągle odbywają się ćwiczenia w obrotach wojennych.

Odwołany nie dawno z Ameryki sprawujący interessa francuzkie P. Pageot, ożenił się krótko przedtem z bliską krewną jen: Jackson.

Autorem przedmowy do nowey edycyi: „Dykcyonarz akad. franc:" jest P. Villemain.— *Journal des Débats* pisze o tem olbrzymiem dziele: „Dalecy od tego jesteśmy, abyśmy mieli twierdzić że ta trzecia edycya dykcyonarza akademii, — (pierwsza edycya wyszła w r. 1644 a druga 1762 r.) jest doskonałą;— sama akademia przyznaje to, ale nawet z niedostatkami, jakie się w tym skarbie języka objawiają, stanowi on wielki i niezaprzeczony pożytek. Bez wątpienia ten dykcyonarz znajdzie ganiących; wszelako radzić go się będą częściej aniżeli ganić, i nie raz posłuży sądom do rozwiązania wątpliwego znaczenia różnych wyrazów. Wszędzie uchodzić będzie za dzieło, wypracowane starannie przez mężów dobrego smaku. GPS.

Belgija. Bruxella 5 grudnia.— Twierdzą że pobyt króla Jmć. w Paryżu poświęcony był wyłącznie układom względem małżeństwa ks. Koburskiego z król. Portugal. Nienawiść ku Francuzom coraz bardziej wzrasta. Zawsze pokazuje się otwarte rozdwojenie między dwoma temi narodami. GPS.

Dnia 10 grudnia. Zegarmistrz i mechanik w Bruxelli P. Marechal, wynalazł nowy system kolei żelaznych, na który od rządu otrzymał 10 letni przywilej.— P. Marechal wynalazek swój nazwał: *kolej żelazna ruchoma*, a to dla tego że sama kolej na której wóz się toczy, z nim się razem posuwa. Utrzymują że system ten da się zastósować tak co do wozów pocztowych i prywatnych, jako też do każdych innych powozów.— Powozy takie odbywają swą drogę na zwyczaynych gościńcach i mogą być poruszane jakąkolwiek siłą.

Grecya. Ateny 8 list. Jutro nastąpi uroczyste zaprowadzenie rady stanu. Skład tejże rady okazuje że rząd na żadne nie zważając stronnictwa powołał wszystkich znakomitszych mężów kraju, powierzając im jego zarząd i pomyślność naro-

du. Przyznać atoli potrzeba że zasiadający w tym senacie mężowie nie zbyt odznaczają się naukami, lecz za to są to mężni obrońcy odrodzenia kraju, są to mężowie posiadający w naywyższym stopniu zaufanie a którzy tém więcej są kochani, uczeni że tak zwaniu (grammatykowie) odznaczają się intrygami i egoizmem.

Dotąd odbywa się komunikacya na statkach parowych z Maltą, miastami włoskiemi portowemi i Marsylią, lecz wkrótce otworzone będą związki na okrętach parowych pomiędzy portem paryzkim, i między miastami Smyrną. Konstantynopolem i innemi. Również i poczta na lądzie do Austryi wkrótce będzie urządzona. Komunikacya wodna z Austryą odbywać się będzie przez Triest na statkach parowych umyślnie do tego przeznaczonych.

Znany p. Lewentritt, któremu udało się za pomocą wynalezionego przezeń apparatu, przeysć każdą bystrą rzekę, przybył do Hamburga i przedstawi na Elsterze swóy wynalazek.

We Włoszech umarła nie dawno kobieta w 142 r. życia, miała ona 8 mężów, z których ostatni ją przeżył. Niepocieszony wdowiec, liczący teraz 62 lat, zakochał się w swéj żonie gdy właśnie kończył 20 a ona rok setny. Źli ludzie powiadają wprawdzie iż raczéj nadzieja blizkiego bogatego spadku, aniżeli osobiste powaby matrony usidliła go. Jeżeli tak w istocie, nadzieja jego bardzo późno się ziściła? Najstarsza córka nieboszczki ma lat 96 i jest już prababką. Urodziła się więc gdy jej matka miała lat 52. Zaiste rzadkie zdarzenie. Kur. W.

W krótce wyidzie w niemieckim przekładzie dzieło Astronoma Herszla zawierającea rzcy ciekawe i nadzwyczajne postrzeżenia nad planetą księżycem, którego rośliny, zwierzęta, gmachy i podobne do ludzi istoty że skrzydłami przez ogromny teleskop wynalazku tegoż astronoma na 80 jardów (40 sąż. wied.) przybliżone do oka zostały.

W stajni jednego z książąt indyiskich, ma się znajdować koń o 2ch głowach, reszta jego ciała ma najlepszą proporcyą, i w tém tylko się różni od innych koni że jest znacznie większy. Atoli pomimo tey wielkości potwór ten mniej potrzebuje obroku anizeli inne konie. — Zdarza się częstokroć że gdy dwa pyski o siebie uderzą, kąsają się ze złości. Dziwotwór ten natury bez wątpienia obszernem stanie się badań naturalistów przedmiotem.

Dziś rano zimna st. 1.

Numer następujący Kur. Krako. wyjdzie w Niedzielę o godzinie 9.

Główny kantor redakcyi Kuryera wk sięg: p. Kocha obok kość. P. Maryi w rynku.